

27.12.2018

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- *Trump'tan Türkiye ve Suudi Arabistan açıklaması...* Irak'ta Amerikan askerlerini ziyaret eden Trump açıklamalarında, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'la telefon görüşmesine de değindi. Başkan Trump, "Cumhurbaşkanı Erdoğan'la bazı çok iyi görüşmelerim oldu, o da onları (İŞİD'i) yenmek istiyor ve bunu yapacak" diye konuştu. Bölgedeki diğerlerinin de bunu yapacağını ve yükü paylaşacaklarını belirten Trump, "ABD dünyanın polisi olmaya devam edemez. Tüm yükü ABD'nin sırtlaması adil değil" mesajını verdi. Trump, "Suriye'de Erdoğan İŞİD'i, İŞİD'in kalıntılarını yok etmek istediğini söyledi. Suudi Arabistan da ekonomik kalkınmaya bazı katkılarda bulunacaklarını belirtti. Bu harika" ifadesini kullandı.

- **(ÖZEL HABER)** *Suriye ordusu Menbiç güneyine yığınağa devam ediyor...* Cumhuriyet muhafızları Menbiç'e girmek için 106.piyade tugayını gönderdi.Suriye saha kaynakları, Suriye ordusundan yeni konvoyların Halep kuzeyinde Menbiç kenti istikametine yönelmeye başladığını, Menbiç kenti yönünde Khanasır-As safıra yolu üzerinde zırhlı birlikten büyük konvoyların dün (Çarşamba) görüldüğünü açığa çıkardı. Kaynaklar, tank taburu ile desteklenen Cumhuriyet Muhafızları birliklerinden 106.piyade tugayının başkent Şam'dan Menbiç yönüne hareket etmeye başladığını, bu tugayın tümünün askeri ve teçhizatı ile sınırdaki stratejik kente nakledilmesinin düşünüldüğünü (öngörüldüğünü) sözlerine ekledi. Aynı kaynaklara göre, 1.tümene bağlı başka bir muharip tugay da Menbiç kenti istikametine yönelecek.

- *Rusya: İsrail Suriye'nin egemenliğini ihlal etmiştir...* Moskova, İsrail'in Şam'a gerçekleştirdiği iddia edilen hava saldırısının Suriye'nin egemenliğini ihlal ettiğini belirtti. Rusya Savunma Bakanlığı, saldırının iki sivil uçağın güvenliğini de tehdit ettiğini öne sürdü.

- *Kremlin: ABD'nin çekileceği bölgelerde kontrol Şam'a geçmeli...* Rusya, ABD'nin çekilmesinin ardından Suriye'nin doğusunda kontrolü Şam'ın almasını istiyor. Rus Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Zaharova, ABD kontrolündeki bölgenin Suriye hükümetine teslim edilmesi gerektiğini söyledi.

- **(ÖZEL HABER)** *Türkiye'ye karşı Esad ve PYD arasında Mısır arabuluculuğu...* Mısır genel istihbaratından bir heyetin Suriye'nin doğu bölgesinde askeri tırmandırmayı durdurmaya katkı ve siyasi çözüm fırsatlarını görüşmek için yakında Şam'a geleceği bildiriliyor. Suriye Demokratik Konseyi yürütme kurulu eş başkanı İlham Ahmet, Kahire'nin SDG ve Şam arasında arabuluculuk konusunda müdahale etmesi için Mısırlı yetkililer ve PYD yöneticileri arasında geçtiğimiz birkaç gün içinde temasların olduğunu açıkladı. SDG'nin Mısırlı yetkililer ile güçlü temas kanalları bulunduğunu, Suriye'nin kuzeyinde tırmandırmayı durdurmak için hızlı bir şekilde hareket edilmesini, Suriye hükümeti nezdinde arabuluculuk ve PYD ile anlaşma konusunda hamilik yapmasını umduğunu vurguladı.

- *Rus inşaat şirketleri Suriye'de havalimanı inşa edecek...* Suriye Planlama ve Uluslararası İşbirliği Kurumu Başkanı İmad Sabuni, Suriye-Rus hükümetler arası komisyonun toplantısında imzalanan anlaşmalar çerçevesinde Rus şirketlerin Suriye'nin Tartus kentinde havalimanı ve aşı üretim fabrikası inşa edeceklerini belirtti.

- *Lübnan televizyonu: El Nusra, IŞİD'li esirleri Türkiye'ye teslim etmeye hazır...* Lübnan merkezli El Mayadin televizyonunun İdlib'deki kaynaklara dayandırarak verdiği haberinde, Heyeti Tahrir Şam'ın (HTŞ), elindeki yabancı askerleri Türkiye'ye teslim etmeye hazır olduğunu belirtildi. El Mayadin'e göre, Suriye'de IŞİD saflarında savaşan yabancı askerler, Türkiye'nin de inisiyatifiyle uluslararası arananlar listesinde bulunuyor. HTŞ (eski adıyla El Nusra) İdlib'de IŞİD ile girdiği güç mücadelesinde birçok IŞİD üyesini öldürdü ve bazılarını da esir aldı.

ORTADOĞU-AFRİKA

- *İsrail'den Batı Şeria'daki Yahudi yerleşimlerini genişletme planı...* İsrail'in, işgali altındaki Batı Şeria'daki Yahudi yerleşim birimlerini genişletmeyi planladığı bildirildi. Ülkede nisan ayında erken seçimlere gidileceği açıklanmıştı.

- *Irak Başbakanı Abdulmehdi, 'sürpriz ziyaret'te kendisiyle görüşmeyen Trump ile telefonda konuştu...* Irak Başbakanlık basın ofisinden yapılan yazılı açıklamada, ülke hükümetinin "ABD Başkanı Trump'ın Irak'ı ziyaret ederek yeni hükümeti tebrik edeceği ve ardından ABD askerlerini ziyaret edeceği planının" olduğundan haberdar edildiği belirtilerek, "Trump'ın Bağdat'ta resmi törenle karşılanması ve Başbakan Adil Abdulmehdi ile görüşmesi bekleniyordu ancak görüşmenin düzenlenmesiyle ilgili yaşanan görüş ayrılığı bu görüşmenin telefonla gerçekleşmesine neden oldu." ifadesi kullanıldı. Açıklamada, Trump ve Abdulmehdi'nin telefon görüşmesinde, Trump'ın Suriye'den çekilme kararı sonrası bölgedeki gelişmeler, IŞİD ile mücadelede iş birliğiyle bölge ülkeleri ve halkları için güvenlik ve istikrarın sağlanmasını ele aldığı bildirildi.

- *İsrail parlamentosu kendini feshetti...* İsrail parlamentosu, 9 Nisan 2019'da yapılmasına karar verilen erken seçim için kendini feshetti.

- *Lübnan, İsrail'in hava sahası ihlalini BM'ye taşıyacak: 'Uçaklar iki sivil uçağı da neredeyse vuracaktı'...* Lübnan hükümeti, savaş uçaklarıyla dün gece hava sahasını ihlal eden İsrail'i, Birleşmiş Milletlere şikayet etmeye hazırlanıyor. İsrail savaş uçaklarının alçak uçuşu sırasında, Lübnan hava sahasını kullanan 2 yolcu uçağında bulunan yolcuların mucize eseri kurtulduğuna dikkati çeken Lübnana Ulaştırma Bakanı Fenianos, "Suriye'nin başkenti Şam'ın güneyine saldıran söz konusu savaş uçakları, Lübnan hava sahasını ihlal ederken iki sivil uçağı da neredeyse vuracaktı" ifadelerini kullandı. Lübnan haber ajansı NNA'da yer alan açıklamasında, sivil yolcuları taşıyan 2 uçak hakkında bilgi vermeyen Fenianos, Lübnan'ı ve halkını İsrail'e karşı korumak için Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine (BMGK) acil şikayette bulunma konusunda Başbakan Hariri ile mutabık kaldıklarını aktardı.

- *Sudan'da protestolar devam ediyor...* Sudan'da 19 Aralık'ta başlayan protestolar ülkenin çeşitli noktalarında devam ediyor. Ülkenin kuzeydoğusundaki Atbara kentindeki ekmek ve benzin zamlarına tepki amacıyla düzenlenen ilk protestodan bugüne kadar ikisi asker en az 10 kişi yaşamını yitirdi. Örgütsüz biçimde, kendiliğinden gelişen ve hızla ülkenin farklı noktalarına yayılan protestolar 29 yıldır iktidarda bulunan Devlet Başkanı Ömer El Beşir'in bugüne kadar karşılaştığı en büyük tehditlerden birisi olarak gösteriliyor.

- *Yemen'deki katliamda ABD'nin parmak izleri var ...* New York Times, Pentagon ve ABD Dışişleri Bakanlığının iddialarının aksine, ABD'nin Yemen'de Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyonun hava saldırılarının kayıtlarına erişimi olduğunu yazdı. New York Times gazetesi, ABD'nin Yemen'de, Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyonun hava saldırılarının kayıtlarına erişimi olduğunu ve Suudilerin ABD'nin doğru hedef konusunda verdiği tavsiyeleri görmezden geldiğini yazdı. NYT'nin, 10 eski ve hala görevde olan ABD'li yetkiliye dayanarak, "Suudilere silah satışı, Yemen'deki katliamda Amerikan parmak izlerini bıraktı" başlıklı özel haber yayımladı. Haberde, "4 bin 600'den fazla sivilin ölmesine yol açan hatalı hava saldırılarının yaşandığı Yemen'deki tüm hava savaşında Amerika'nın parmak izleri var" ifadesi kullanıldı.
- *Lübnan'daki Suriyeli sığınmacıların yüzde 88'i borçlu...* Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK), Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) ve Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı (WFP) tarafından hazırlanan raporda, ülkelerindeki iç savaştan dolayı Lübnan'a sığınan Suriyeli sığınmacı ailelerinin yüzde 88'inin borçlu duruma düştüğü ifade edildi. Sığınmacı ailelerinin ortalama borçlarının 2016 yılında 800, 2017'de 900 ve 2018'de de bin dolar olduğu aktarılan raporda, Lübnan topraklarındaki Suriyeli ailelerin yüzde 69'unun yoksulluk sınırının altında yaşadığı vurgulandı. Sığınmacıların engelli çocuklarının yüzde 80'inin de yoksulluk sınırının altında yaşayan ailelere mensup olduğu belirtilen raporda, BMMYK Lübnan Temsilcisi Mireille Girardi, "2018 yılında daha muhtaç ailelere yardım önceliği verilmesine rağmen Lübnan'daki Suriyeli sığınmacı ailelerin çoğunun durumu hala risklerle dolu" dedi.
- *Afrika, en büyük serbest ticaret bölgesi olma yolunda ilerliyor...* Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi (AfCFTA) kurma anlaşması, bu ay Güney Afrika ve Togo parlamentolarında da onaylandı. Şubat 2019'daki Afrika Birliği zirvesine dek anlaşmanın yürürlüğe girmesi için şart olan onay sayısına ulaşılması bekleniyor. Afrika Birliği'ne üye 55 ülkeden 49'unun imzalayıp taraf olmayı kabul ettiği AfCFTA anlaşmasının onay süreci tamamlandığında, Afrika, gümrüksüz bir kıtaya dönüşecek. Bu da toplam 3 trilyon dolarlık GSYİH'ye sahip 55 ülkenin 1.2 milyarlık nüfusunu kapsayan tek bir pazar anlamına gelecek. Güney Afrika Ticaret ve Sanayi Bakanı Rob Davies, AfCFTA'nın hayata geçmesiyle küresel çapta en büyük serbest ticaret bölgesinin kurulacağına dikkat çekti. Serbest Ticaret Bölgesi'nin uygulamaya konulması için en az 22 ülkenin anlaşma ve ek belgelerin onay sürecini tamamlaması gerekiyor. Şimdiye dek 15 ülke onay sürecini tamamladı.

AB – AVRUPA

- *Almanya Dışişleri Bakanı nükleer silahlanmaya karşı...* Almanya Dışişleri Bakanı Maas, ABD ile Rusya arasındaki orta menzilli silah antlaşmasının feshi halinde, Almanya ve Avrupa'ya nükleer başlıklı orta menzilli füze konuşlandırılmasına "kesinlikle karşı olduğunu" açıkladı.
- *Ukrayna'dan 'Rusya savunma sanayine karşı yaptırım' tasarısı...* Ukrayna Devlet Başkanı Pyotr Poroşenko, Ukrayna'nın Kerç Boğazı'nda yaşanan olay ve Donbass'taki seçimler nedeniyle Rusya'ya karşı yaptırım uygulanacağını açıkladı. Poroşenko, "Yaptırımlar listesine Ukrayna gemilerine saldıranlar, yasa dışı yargılama sürecine katılanlar, gözaltına alanlar ve emirleri verenler alınacak" dedi.

- *Almanya, IŞİD'e karşı zafer kazanıldığı konusunda Trump'la aynı fikirde değil...* Almanya Savunma Bakanı Ursula von der Leyen, Rheinische Post'a yaptığı açıklamada, IŞİD'e karşı zafer kazanıldı sözleriyle ilgili Donald Trump'la aynı fikirde olmadıklarını söyledi. Leyen, "IŞİD'in henüz tamamen yenilmediğiyle ilgili olarak müttefikler arasında görüş birliği var" dedi. Trump'ın ABD askerlerini Suriye'den çekme kararı hakkında konuşan Bakan, Washington'un gelecekle ilgili planlarını henüz kimseye açıklamadığını belirtti. Berlin'in IŞİD'in canlanmasını önlemek isteyen ülkeleri desteklediğine de vurgu yapan Leyen'e göre, müttefiklerin savaş uçaklarına yakıt ikmali ve özellikle Irak çöllerindeki IŞİD sığınaklarıyla ilgili hava istihbaratına var olan ihtiyaç devam ediyor

ABD

- *Trump'tan Irak'taki Amerikan askerlerine sürpriz ziyaret...* ABD Başkanı Trump ve eşi Melania Trump Irak'taki Amerikan askerlerine sürpriz bir Noel ziyareti gerçekleştirdi. Irak'ta gazetecilere bir açıklama yapan Trump, Suriye'den çekilme kararını savundu.

RUSYA

- *Rusya'nın yeni hipersonik füzesi 2019'da hazır...* Uluslararası nükleer silahlanmanın tartışıldığı ortamda denenen yeni Rus kıtalararası balistik füzesi "Avangard" 6 bin kilometre uzaklıktaki hedefini vurmayı başardı. Putin, füzeyi "yenilmez" olarak niteledi.

- *Rus Ortodoks Kilisesi Patriği Kirill: 'Birleştirici kilise konseyi' tam bir başarısızlık...* Rus Ortodoks Kilisesi Patriği Kirill, 15 Aralık'ta Ukrayna'da yapılan 'birleştirici' kilise konseyi toplantısını tam bir başarısızlık olarak niteledi. Kirill, "Birleştirici toplantı, tam bir başarısızlık. Herhangi bir birleşme gerçekleşmedi. Piskoposların birleşmesi oldu ve bu, Ukrayna topraklarında hiçbir yetkisi olmayan Fener Rum Patriği Bartholomeos tarafından yasadışı ve ilahi kanuna aykırı olarak meşru kılındı" dedi. Fener Rum Patrikhanesi'nin eylemlerinin akliselim bakımından da şaşırtıcı olduğunu kaydeden Kirill, Kiev Metropolitliği'ni Moskova Patrikhanesi'ne bağlayan 1686 tarihli belgenin iptalinin imkansız olduğunu vurguladı.

- *Rus ordusu: NATO, Rusya sınırlarına stratejik silahlar konuşlandırdı...* Rus ordusunun yayın organı Krasnaya Zvezda'ya konuşan Deniz Kuvvetleri Komutanı Amiral Vladimir Korolev, ABD'nin Rusya sınırlarına stratejik silahlar konuşlandırdığını söyledi. Korolev, ABD ve NATO ülkelerinin son zamanlarda Rusya sınırlarına yakın bölgelerde operasyonel faaliyetlerinin sayısını arttırdığını da sözlerine ekledi.

ASYA – PASİFİK

- *İran, Afganistan'ın bilgisi dahilinde Taliban ile görüşüyor...* İran Ulusal Güvenlik Yüksek Konseyi Genel Sekreteri Ali Şemhani, Tahran yönetiminin Taliban ile gerçekleştirdiği görüşmelerin Afganistan devletinin bilgisi dahilinde olduğunu ve bu görüşmelerin devam edeceğini belirtti.

- *Afganistan'da devlet başkanlığı seçimi ertelendi...* Afganistan'da seçim komisyonu, Nisan ayında planlanan devlet başkanlığı seçiminin teknik aksaklıkların giderilmesi amacıyla birkaç ay süreyle ertelendiğini duyurdu.
- *Endonezya'da tsunami; en az 430 ölü...* Birleşmiş Milletler İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi (OCHA), Endonezya'da meydana gelen tsunami felaketinde şu ana kadar en az 430 kişinin öldüğünü açıkladı. OCHA, tsunami felaketinde can kayıpları dışında, 1495 kişinin yaralandığını, 159 kişinin de hala kayıp olduğunu bildirdi. Tsunami sonrasında en az 22 bin kişinin yerlerinden olduğu da belirtildi. OCHA, ilk hasar belirleme çalışmalarına göre, 924 ev, 73 otel, 60 mağaza, 434 tekne ve 65 aracın zarar gördüğünü açıkladı.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *Türkiye'nin ABD ve Rusya ile Suriye diplomasisi...* AKP Sözcüsü Çelik, Türkiye'den üst düzey bir heyetin cumartesi günü Moskova'ya resmi ziyaret düzenleyeceğini söyledi. Çelik, ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Bolton'un da yılbaşından sonra Türkiye'ye geleceğini açıkladı.
- *Batık kredi oranı 8 yılın zirvesinde...* Bankaların kanuni takipte izlediği batık kredi tutarı yılbaşından bu yana yüzde 44 artarak 92.2 milyar TL'ye ulaştı. Böylece 8 yılın rekoru kırılmış oldu. Varlık yönetim şirketlerinden istedikleri iskontoyu alamayan bankalar bu yıl sadece 5 milyar TL satmaya razı oldu.